

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-sz. szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 174. szám.

Szerda, augusztus 2.

Lapsus!

Nagybecskerek, augusztus 2.

Akárki mit beszéljen, de a koalíció egyik frakciója haragszik. Még pedig nagyon haragszik Pártorgánumaikból látni ezt. Nem a függetlenségi párt a szabad-
elvűpárt ellensége, az mindössze is ellenfele, hanem hogy ki az ellensége, avagy hogy kik az ellenségei? Ám tessék megolvasni a pártlapokat, hogy hol haragszanak most Bánffy Dezsőre guba alatt legjobban. Szeretném, ha ez a Bánffy olyan furfangosnak bizonyulna, hogy tud járna a koalíció ama frakciójának ravasz eszén. Bár igaz lenne, amit még miniszterelnök korában Ugron Gábornak mondott: „De már a hova fufang kell, ott nem jártok tul az eszemen”. Ám lássuk hát! . . .

A koalíció egyik frakciója, mióta Bánffy a szabadelvűeket invitálgatja, nagyon meg van szontyolodva, avagy legalább is homályosodni látja csillagát, melyet nagy birtelen nagyon magasra tűzött föl. Szabad-
elvűpárt? Szocializmus, liberálizmus? Az kellene csak! Egyéb se! Pedig kísérteni kezd mind a kettő. Ha a függetlenségi párttal valahogy megtalálnók érteni egymást, . . . mert hiszen a 67-iki kiegyezés körül fönnálló kérdéseket kivéve, a szabad-
elvű és függetlenségi párt közt egyéb választóvonal nincs, mert ami van, az benn a koalícióban van. Mozog is, fészkelődik is immár! Kezd nyugtalan lenni, mert két malomkövet érez maga körül.

Az általános titkos szavazás: hurr! Pedig ez most a baladó emberiség legaktuálisabb kérdése, s azt hiszem, ettől se a szabadelvű és függetlenségi párt zömét leli a hideg. Azok fészkelődnek, akiket lel.

Hát hogy is lenne csak az a közeledés a szabadelvű és a függetlenségi párt közt? Azt hiszem, az általános titkos sza-

vazati jog alapján. A többi mellékes, amit meghoz az idő, amint az ország igazi liberális és radikális zöme egy gyékényen áru. Ez tulajdonképpen oly társadalmilag politikai és politikailag társadalmi egység lenne, amely amit akarna, keresztül is tudná vinni, mert itt lenne a nép, itt lenne az erő, ez lenne a tulajdonképpeni: nép-párt!

Talán a jelen pillanatban nem is gondol erre senki! De nekünk vidéki lapoknak az a parciális önyünk megvan, hogy mi elbogarászhatunk a politika mezején ott is, ahol nem bogarász senki, de azért fölfödözhetjük a társadalmi és politikai méhköpi anyját, anélkül, hogy föltűnést keltenénk, vagy lármát ütünk. Mi elmondhatjuk, hogy a szabadelvűpárt és a függetlenségi párt liberális részének összefogózkodásáról mit tartunk. Azt tartjuk, hogy ez az összefogózkodás társadalmilag is nagy horderejű lenne. A ma még csak politikai állásfoglalások társadalmilag is két táborra lennének, ahol aztán szive vonzalma szerint találná föl saját vágyainak és érdekeinek otthonát ki-ki . . .

Vajjon így gondolkozik-e fufangos Bánffy Dezső is? Mert ha nem? Ha számításból a szociális konstellációkat kihagyja? Akkor csak fél munkát végez, melyet mások fognak betetőzni: de ha arra számít, hogy itt körülbelül egy whig és tory párt fog konszolidálódni, akár Angliában? Akkor otthon leszünk!

Ez kellene! Két ilyen konszolidált párt s ez lenne az egészséges parlamentáris pártalakulás; de hogy ezt a koalíció egyik frakciója, mely zavarni, s a zavarokban halászni szeret, nem szívesen venné s magára nézve lapsusnak tekintené, az bizonyos; mivel pedig a koalíció az a része uralkodik a magyar sajtó felett, nagyon szemfülesek legyenek azok, kik a

koalíció felé közelednek s eltökélve arra, hogy a liberális hasonelemeket keresik és az azokkal való egyesülést akarják.

Itt még nagy dulakodásról lehet szó! A függetlenségi pártban fölös számmal van a fanatikus politikus, aki jelszavak által hagyja magát vezetetni és nem képes átlátni a szitán. Ezekre fogja magát vetni a koalíció az az eleme, mely a szabadelvűpárt csatlakozása által előállt helyzetben, önmagára nézve lapsust gyanítana . . .

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Szent Illés napja. Görög keleti vallásu polgártársaink ma ünnepelték meg Szent Illés próféta napját, akiről a néphit azt tartja, hogy haragjában rettonetes zivatarral boszulja meg magát az emberiségen és tönkreteszi a termést. A félelmetes szent az idén nem viseltetik valami különös haraggal irántunk, mert eddig még semmi jel sem mutat arra, mintha valami nagyobb zivatar volna készülöben. A mai napot a szokásos fényes ünnepelte meg a gör. kel. egyház, a mennyiben délelőtt 10 órakor mindkét gör. kel. templomban ünnepi istentisztelet volt, a melyen a hívek nagy számmal vettek részt.

— Az ügyvédi kamarából. Mint a szegedi ügyvédi kamara közli, a kamara kötelekésbe a következő ügyvédek a következő lakhelyekkel felvették: Ocsvay Árpád (Szeged), dr. Minyov László (Óbessenyő), dr. Obadnanu Pál (Nagybecskerek). A következők pedig törltettek: Kovács János (Csongrád), Wiszkidenszky Gusztáv (Zsombolya), Gruics Simon (Nagyszentmiklós). Wiszkidenszky Gusztáv ügyvéd irodájára gondnokul dr. Tauffer Béla zsombolyai ügyvéd rendeltetett ki.

A „TORONTÁL” tárcája.

A név becsülete.

Henri de Marcheville vicomte, akit két évi börtönre ítéltek lopás, csalás, visszaélések miatt, haldoklott a börtön kórházában. Tüdővésztes volt.

Apró, szomorú, szenvedő külsejű ember a vicomte. Schasem beszélt rabtársaival: alázatosnak, engedelmesnek mutatkozott, soha egyetlen mozdulattal sem árult el bosszúságot, lázadó kedvet; gyermekszája körül örökösen ott lebegett a fáradt mosoly, hangja pedig, a fátyolos, a lágy, inkább kis leányokra emlékeztetett.

Éppen előterjesztették büntetése megrövidítésére, mikor kórházba került. E naptól fogva, nem gondolva sem betegségére, sem halálára, melynek bekövetkeztét biztosra vette, csak egyetlen dolgot kért, de azt fáradhatatlan makacssággal:

— Apámat akarom látni!

Apja, kit erről értesítettek, előbb így kiáltott:

— Én, Marcheville gróf — én lépjem át egy börtön küszöbét? közeledjem ehhez a fickóhoz, aki meggyalázta a nevemet, sárba tiporta egész családom dicsőségét? . . . Nem — soha!

De a börtönigazgató, aki személyesen járt a grófnál, nem tájított, s a gróf, mint aki leráz magáról egy okvetlenül teljesítendő robotot, végre is elment.

Mikor a két férfi egymással szemben állott, az apa közönyös és fagyos maradt; a fiu pedig a haldokló tágra nyitott, óriási szemével nézte apját, melyet isten talán azért ad nekik, mert bizonyosan tudja, hogy az örök hallgatásba viszik magukkal, amit haláluk előtt látnak vele.

Két kezével a matrácba kapaszkodva, a fiu kissé felült ágyában s ő szólt meg előbb:

— Köszönöm, uram, hogy hívásomra megjelent . . .

Látván, hogy a gróf állva marad, egy mozdulattal az ágy mellett álló székre mutatott.

— Kegyeskedjék mellém ülni, kifáraszt a hangos beszéd . . . és . . .

— Előre kijelentem, — szolt közbe apja — hogyha bocsánatkérésről van szó, jobb, ha mindkettőnkét megkímél a hosszadalmas beszédetől . . .

— Nem bocsánatról van szó, hanem olyan dolgokról, melyeket le kell lepleznem ön előtt.

— Bizonyára valami újabb gyalázat, — szolt halkán a gróf.

— Csakugyan: gyalázat! . . . Tudja meg hát, hogy a kegyed multja nem ismeretlen előttem.

A gróf felugrott a székről és így szolt:

— Ugyan! Hová ragadja még cinizmusa?

De fia feléje nyújtotta karját s lassan, oly hangon, melyben sem alázat, sem vakmerőség nem volt, így felelt:

— Nagyon . . . nagyon rosszul érzem magam . . . könyörgöm: hallgasson meg . . .

Harmincöt éves korában ön teljesen menthetetlenül tönkre jutott, hitelezői egy pillanattig sem akartak tovább várakozni. A társaságban furcsa dolgokat susogtak ön felől . . . Mindenesetre érezhette, hogy eltávoznak ön mellől s hogy elérte a legvégső határig, a meddig az önnel egyenrangu embereknek menniök szabad. Vagyon helyzeté, neve már nem igen kecsgethették önt oly házassággal, mely a csorbát kiköszöröli . . .

Az apa hatalmasan fölkaecagott:

— Hitemre, vakmerő fickó ön, hogy ilyen hangon mer beszélni velem!

A rab azonban nem zökkent ki nyugodt hangjából és így folytatta:

— Ne beszéljen olyan hangosan . . . higgye el a szavam . . . Itt meghallanak minden hangos beszédét és ön semmit sem nyer azáltal, ha őreim is megtudják, a miről bizalmasan beszél-

getünk . . . Tehát folytatom . . . És akkor, szerelem nélkül, sőt pillanatnyi szenvedély nélkül, pusztán a vagyonért, ön elvette azt a nőt, a ki anyámmá lett.

— Ah! Ilyet! — szolt a gróf.

A rab hangja fölemlkedett.

— Merészelje hát azt mondani, hogy hazudom! . . .

Aztán az erőfeszítéstől kimerülve, halkabb hangon beszélt tovább:

— A hozomány egy részével kifizelte leg-sürgősebb adósságait . . . a többivel kicsapongó életet kezdett . . . Ez idő alatt anyám visszavonult az ön palotájában, melyet az ő pénzén vásárolt vissza kegyed! Ön nagy lábon élt s mikor anyám panaszkodni próbált, ön azt felelte, hogy az ön nagy nevével nem folytathat polgári életet . . .

— Önnek kevesebb joga van, mint bárkinek, ezért ítéletet mondani fölöttem . . . én legalább érintetlenül hagytam az ön számára ezt a nevet . . .

— Azt hiszi? Az én megszületésem semmi változást nem hozott. Anyám a szobájában, melybe ön bezárta, szinte hallotta az ön mulatozásainak lármáját.

— Hazudik! . . . Ön . . .

A fiu ellentmondást nem tűrő hangon szólt:

— Anyám mondta el nekem . . . Sőt, ön tovább ment. Nem elégedett meg azzal, hogy őt kizárta az életből, de arra törekedett, hogy megakadályozza még abban is, hogy ő teremtsen magának másik életet . . . Ön távolartotta anyám a társaságtól . . . A név becsületéért! . . .

Kezdetben némi büszkeséggel nézett neve örökösére, de aztán, mert nyomorék voltam és szomorú formájú, hitvány gyermek, mert nem legyeztem az ön hiúságát soványka tagjaimmal, tulságos nagy fejemmel és apró természetemmel,

— **Kiss Ernő szobra.** Budapestről írják: Kiss Ernő vértanu-tábornoknak Nagybecskerekben fölláttatandó szobrának egyharmad mintájával már elkészült Radnai Béla szobrász. A szoborbizottság Daniel Ferencné alelnökkel elnöklelte alatt a szobrász műtermében ülést tartott, a melyen megtekintették a mintát. Művészbírálok Teles Ede és Tóth István szobrászok, a Képzőművészeti Tanács tagjai, voltak. A bizottság a kiválóan sikerült művészi alkotásért teljes elismerését fejezte ki a művésznek, valamint munkatársának, Scheer műépítőnek, akinek sikerült terve szerint fogják a szobor talapzatát hazai termésközből faragni.

— **Kérelem.** A nagybecskereki közégi igazgatási tanfolyam igazgatósága felkéri mindazon nagybecskereki hivatalok vezetőit, az ügyvéd urakat és azokat, akiknek f. évi szeptember hó elejétől fogva írásbeli munkák végzésére irnokra van szükségük, hogy szegénysorsu tanfolyamhallgatókat alkalmazzanak és e szándékukat az alkalmazandó számának és munkadíjának megjelölése mellett a tanfolyam igazgatóságával közölni sziveskedjék.

— **Nagy idők tanuja.** Károlyliget községében, mint lapunknak írják, július hó 28-án meghalt Stein Péter 1848/9-es honvéd köztitűz 78 éves korában. Az elhunyt Budavár hős bevételénél tevékeny részt vett.

— **A pancsovai kiállítás.** Pancsováról írják: Egy fővárosi napilapban „Bojkott” címen a pancsovai kiállítás ellen irányuló közlemény jelent meg, mely azt tartalmazza, hogy az augusztus hó 15-én Pancsován megkezdődő ipari és mezőgazdasági kiállítás ünnepies megnyitására a Temesvári Kereskedelmi és Iparkamara meghívta a kormányt is. E lapír szerint a hír a pancsovai polgárok között nagy ellenszenvet okozott és e miatt a miniszterek látogatását hamarosan lefújták. Ez a hír elejétől végéig merőben valótlan, mert a kiállítást nem a temesvári kamara, hanem a helyi nagybizottság rendezte. A kamara nem hívott, mert nem hívhatott meg senkit, tehát a minisztereket sem. A nagybizottság ezzel az ügygyel még nem foglalkozott, hanem csak a hó végén vagy a jövő hó elején tartandó ülés határozza meg a meghívások ügyét. Azonban azt hisszük, hogy talán főlegesen is külön hangsúlyozni, hogy a pancsovai kiállítás nem politikát csinál, hanem Pancsova és vidéke ipari és mezőgazdasági állapotainak fejlesztését tűzte ki célul.

— **Az idei kánikula.** Hogy az idén nemcsak nálunk, de a világ minden táján szokatlanul rekkenő a hőség, arra érdekesnek tartjuk közölni az alábbi adatokat: Sevillában árnyékban 48 fok volt a hőség. Madridban a hőmérő állandóan 38 és 48 fok közt van. Spanyolország déli részén a kitartó szárazság folytán hónapok óta leírhatatlan a nyomor és legutóbb Murciában néhány kanna vizért véres ütközet folyt le. Madridban is

nagy a vízhiány. A negyven év előtt lefektetett vízvezeték már nem bír elég vizet szolgáltatni, így szakadatlanul csatározások folynak a kutaknál az asszonyok között, akik hiába mennek a korszókkal vizért. Madridban egy emberre 119 liter víz esik, míg Rómában 1105, Newyorkban 568, Marseilleban 470, Budapestben 300. Ilyen körülmények közt természetes, hogy egészségi és tisztasági óvrendszabályok fogantatásáról szó sem lehet, még fürdőszobákra sem lehet gondolni. Az „elsőrangú” szállókban, melyek a penzióért harminc-ötven pezetát fizetnek (huszharminc korona) egy egy kád van, melynek használatáért tíz pezetát kell fizetni, melybe a vizet az utcai kutakról kannákban hozzák. Így éppen nem meglepő, hogy míg például Londonban ezer főre 17 halálzás esik, addig Madridban ezer ember közül 40-42 hal meg.

Nagybecskerekben szintén valósággal dühöng a kánikula. Napok óta szinte tűrhetetlen hőség uralkodik. A nap tüze forróbban éget, mint a legutóbbi nagy meleg napokban s még az esték is alig hoznak enyhülést. Tegnap volt ugyyszólván a leghevesebb a kánikulai forróság, mert a napon 42 fokot mutatott a hőmérő. Ma szintén pokoli a hőség s a napon állandóan 40 fokon túl jár a higany. Az árnyékban is 35 fok körül izzaszt a meleg, de ma némi enyhülést hozott a szél s néha legalább levegőt érez az ember. Remélhető különben, hogy a mai szél talán előjele az időváltozásnak.

— **Kár érte.** Hazaérkezett Pestről az urfi. A falu népe csodálkozva nézte a sárgaci öjtét és egy öreg magyar, az urfi familia régi, bizalmas embere, elment az asszonysághoz minden jót kívánni és szépen konstatálta, hogy az urfi milyen szép szál emberré növekedett.

— Jár még iskolába? — tudakozódik az öreg magyar.

— Nem. Most fejezte be éppen.

— A'mán szép. — Hát osztán mi lőtt belüle?

— Ügyvéd. Fiskális.

Az öreg magyar homloka ráncbaborul és elszontyolódva jegyzi meg:

— De kár érte. Pedig a boldogult edesapja olyan becsületes ember volt...

— **Megőrült a hőségtől.** Az uralkodó tropikus hőség, mely a délvídeken szinte elviselhetetlen, újabb áldozatot kívánt. Urvin község határában történt, hogy Dinku Péter gazda a hőség folytán a szó szoros értelmében dühöngeni kezdett. A délutáni órákban ugyanis a kezében lévő kaszával nekitámadt örült jaggatások közepette két munkásnak, akik azonban még idejekorán elmenekülhettek. A hőségtől megőrült gazda erre egy hat éves fiura rontott és már utolérte, amikor a kasza nyelében megbotlott, a fiu pedig szerencsésen megmenekült. A gazda a kaszától össze-vissza sebesült. A segítségre sietett szomszédos gazdák erre nagynehezen megfékeztek.

A szerencsétlen embert tegnap beszállították a temesvári kórházba ápolás végett.

— **Furfangos család.** Pál Imre, Tóth József és Csanádi Pál vásárhelyi napszamosok Csanádi Pál kitanítása folytán szövetkeztek arra, hogy hiszékeny embereket lépve visznek olyan módon, hogy magukat pénzhamisítókknak adva ki az illetőktől kisebb mennyiségű pénzt csálnak ki azzal az ígérettel, hogy helyette háromannyi hamisbankót adnak. Pál Imre elment egy korcsmárhoz s ezt rábeszélte arra, hogy menjen el vele Szabadkára s vigyen magával 300 koronát, ahol kapni fog ezért 600 korona hamisbankót a szövetkezetnek egy szabadkai tagjától. A korcsmáros ráállott az alkura s Pál Imre társaságában leutazott Szabadkára, nem is sejtve, hogy ugyanazon vonat másik kocsiában ment velük Tóth József és Csanádi Pál, a család banda másik két tagja is. Mikor aztán Szabadkára értek, Tóth József és Csanádi gyorsabban szálltak ki a vonatból s az állomás kijárója elé, a parkban fogadták Pál Imrét és a korcsmárost, akit Pál mutatott be nekik, mint „vevőt” a hamis pénzre. A társaság nyugodtan ült le az állomás mellett levő park egyik padjára, ahol a korcsmáros leolvastatta Tóth Józsefnek, az állítólagos pénzhamisítónak kezébe 300 koronát, amelyet a szemfényvesztés nagyobb voltáért még Pál is megpótolt 100 koronával. Ekkor aztán Tóth távozott, hogy ehozza a nagyobb summa hamis pénzt. A társaság aztán várt egy, várt kettő, várt három-négy óráig, egészen vonatindulásig, de Tóth és Csanádi nem kerültek vissza s így a korcsmáros vissza utazott Vásárhelyre és jelentést tett az esetről a rendőrségnek. A vizsgálat során Pál Imre, Tóth József és Csanádi Pál rögtön beismerték a csalást és kijelentették, hogy ők életükben sem gyártottak soha hamis bankót, de a csalásnak ezt a módját igen alkalmasnak találták a pénzszerzéshez, sőt már csaptak be másokat is. A rendőrség e valómás alapján tovább folytatja a vizsgálatot.

— **Tűz.** Harsány tűzilárma zavarta meg ma délután a város csendjét, a mely annál inkább adott okot az aggodalomra, mert a meg lehetőszen nagy széiben és szárazságban fél lehetett komolyabb veszedelemtől. Ez azonban szerencsére nem történt meg, mert a tűz nem volt komolyabb jellegű s mindössze csak az törénnyel hogy Gimpl Ferenc kereskedőnek a Lomai utcában levő házában a sertésöl teteje kigyulladt, házbéliek azonban rögtön észrevették a tüzet, melyet sikerült is nekik a szomszédok segítségével hamarosan eloltani, úgy, hogy a tűzoltóság nem is volt szükség. A kár jelentéktelen. A tüz keletkezésének okát nem sikerült megállapítani.

— **Megzavart betörők.** Mint Módosról írják Iczkovits Samu ottani gabonakereskedő lakásába a mult este betörték. A szomszédok azonban munkájukban megzavarták a betörőket, mire azok kereket oldottak. A csendőrség a tettesek nyomozza.

megengedte anyámnak, hogy engem maga mellett tartson.

A gróf dobantott lábával.

— A dologra! A dologra térjen!

— Mindjárt rátérek. Mit felelne ön, ha ma azt kérdeném: Kinek a vétké, hogy nyomoróknak születtem? ... Ha azt mondanám: Mielőtt mint méltatlant eltaszított volna magától, gondolt-e elpocsékolni ifjuságára? ... De hagyjuk ezt! ... Nem rólam van szó, hanem édesanyámról, a szent teremtésről, akit ön lassankint megölt, akinek hidegen összezúzta a szívét, az egészséget, édesanyámról, az egyetlenről, akit szerettem, akit imádtam ... s akit ön feláldozott a „név” szörnnyű előítéletének! ... Halálos ágyán mondta el ezt nekem ... Tizennégy éves voltam; ma huszonöt vagyok s még minden szava bele van vésvé agyamba ... Ismételhetem önnek úgy, amint anyám kiejtette őket. S mikor férfiúvá lettem, nyomom követtem, óráról-órára, percről-percre azt a kalváriát, melyen ön végighajszolta őt és én mindent, amit tettem, érte? ... mindent ő érte tettem.

Mikor anyám meghalt, az a gondolatom támadt, hogy ön talán közeledni fog hozzám. Ugyan! Születésemmel biztosítottam önnek és neve fényének a hatalmas vagyont, a többi mit bánta ön! Magamra hagyott emlékeimmel s rosszul tette, igen rosszul, mert ezek az emlékek serkentettek bosszura! ... Tényeket akar hallani? ... Ime:

— Ön megvetette, lenézte, megalázta anyámat, mert iparosleány volt ... Igen ... tudtam ... nem volt előkelő modora ... Ez a név b. csülete!

— Utoljára mondom önnek, ne ejtse ki ezt a két szót!

A beteg öklére támaszkodott és kihajolva az ágyból, sivitó hangon mondotta:

— És mily jogan teszi ezt? Gondolt-e arra, hogy míg élünk, ketten viseljük ezt a nevet? ... Ezt a büns nevet, melyet utálok? ...

Bárhogy megvet is engem, egy tény ellen mit sem tehet: én is épp oly címen viselem ezt a nevet, mint ön! Hába tagadtott ki, én vicomte de Marcheville voltam és vagyok és mindaz, a mi beszennyezi az én címeremet, az önére is foltozott! Az ön neve az enyém is! S eszembe jutott, hogy élni fogok ezzel a névvel, élni vele, de a magam módjára ... Ön talán azt hitte, hogy ocsmány ösztöneim, az ereimben folyó plebejus vér taszított abba a csatornába, melyből a rendőrség halászott ki? ... Nem!

Tolvajjá, csalóvá csak azért lettem, mert örültem neki, hogy megalázhatom önt, hogy földre tiprom gögjét! Összerongyoltam az ön nevét, megruzdaltam az ön címerpajzsát ...

— Nyomorult!

— Miért kimélttem volna egy szót, ha ön egy élő lényt nem kimélt?

Az apa irtozatosan kacagott:

— Ah, ez aztán furcsa és váratlan mód arra, hogy kimagyarazza gazságait. Vallja be inkább, hogy izlése a börtön felé vitte! ... És aztán kutassa, kitől örökölte ezt az izlést.

— A börtön felé? Nos ezzel sem fizettem túl azt a gyönyörűséget, melyet azzal szereztem magamnak, hogy láthatam önt sápadtan a törvényesség korlátja mellett!

— Ön hentergett a sárban! ... És nem szégyenli magát?

— Nem Semmi sem rezdül meg bennem. Egyetlen ideg sem háborodik fel, ha elgondolom: Henri de Marcheville tolvaj! A nevet, a címeret mecskoltam be, nem magamat!

Az apa kezdetben türtőztette magát, de aztán legyőzte a harag és tehetetlen dühében körmei a saját tenyerébe mélyedtek.

A fia még egyre beszélt, szaggatott hangján, vad kézmozdulatokat fűzve diadalmas szavaihoz.

— Ön megpróbálta, hogy örülne nyilvánítottam! Belátja-e már, soha ember nem volt annyira öntudatos cselekedeteiben, mint én?

A gróf összecskorította fogait.

— Az emberi türelemnek vannak határai. Vigyázzon!

A fia nevetett.

— Azt hiszi megriaszt? ... Inkább menjen, keresse a neve becsületét ... Nézze meg mit tettem vele! ...

Az apa egy rugással föltaasztotta a széket és öklébe szorult kézzel mordult a rabra:

— Hallgasson!

— Hallgassak! ... Hiszen azt szeretném, ha a hangom elég erős volna rá, hogy az egész világnak kikiabáljam! ... Hogy az ön gögjét világ zsákmányává tegyem, hogy mindenki tudtára adjam: volt egy Marcheville, aki a resztesháboruban, Marignan mellett —

Az apa halványan szól:

— Elég! ... Vigyázzon?

— ... Volt egy Marcheville a rocroyi köztetben ...

— Hallgasson.

— ... Egy másik hadvezér volt XIV. Lajos alatt.

Az apa szikrázó szemmel nézett fiára dühében ketté törte a botját.

— Elég! Elég!

— ... Es volt egy Marcheville — az utolsó — aki tolvaj volt! tolvaj!

A gróf egy ugrással fiára vetette magát torkon ragadta s iszonyuan megszorítván gégejét ide-oda rázta párnáján.

A haldokló szabadulni igyekezett, harsog akart s egyre dadogta:

— Tolvaj! ... To ... olvaj!

Aztán hirtelen kétségbeesett erővel lerá a fojtogató kezét s ijesztő arccal, elkékvülve rögte, oly halkán, hogy a szóttagok szinte szaggatták a torkát, de mégis oly értelmesen, hogy apja ordítva esett térdre:

— Henri de Marcheville ... tolvaj volt! apja ... Victor gróf ... gyilkos ... gyilkos!

Maurice Level

Nagy lólopás. A délvidék bűnkrónikájában nagy szerepet játszik a lólopás is. Mint Petrományról jelentik, a csakovai rendőrség Kalderás József és Máté Dénes hirhedt cigányoknál nem kevesebb, mint tizenöt lopott lovat találtak. A lólopókat letartóztatták s most keresik a cinkostársait is.

Lopás a hajón. Mint Pancsováról írják, Szerof Anna, szécsányfalvai lakos a multkoriban hajóval érkezett oda. Innen Melencére akart utazni a fürdőbe. Mikor a hajóból kiszállt, rémülve vette észre, hogy 160 koronát tartalmazó pénztárcája eltűnt. A hajón valami ügyes zsebmetsző a szegény asszonyt megfosztotta pénzétől.

Irodalom.

Uj Idők. A forrongó Kaukázusból közöl Herczeg Ferenc lapja, az Uj Idők egész sereg képet egy ott élő magyar főlvételei nyomán. Érdekesek továbbá Basch Árpád rajzai, amelyek az osztendei sakkverseny szereplőit mutatják. A szövegrészben van novella Tábori Róbert, Nagy Endre és Mirbeau Octave tollából, cikk Wolfner Páltól, Soltész Rudolftól és sok érdekes apróság a hétről. Aki megismerkedni óhajt az Uj Időkkel, annak a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10) kivására ingyen küld mutatványszámot.

A műveltség becses lexikonjává teszi a kétezer címszóval álló tárgymutató az Endrei Zalán-féle Világtörténelmet, melynek első kötetéhez a tárgymutatót az e heti füzettel szétküldték. Ez a kimerítő tárgymutató alkalmassá teszi a hatalmas kötetet arra, hogy ha bármely név, város, uralkodó vagy vezető-férfi neve felől akarunk az ókori keleti népek korából felvilágosítást, ismeretést, akkor megkeressük a szót a gazdag tárgymutatóban, ezután felkeressük az illető név mellett levő számokkal jelzett oldal vagy oldalakat és elolvashatjuk az illető névre vonatkozó ismertetést. Ilyen kitűnő tárgymutató a kötetet becses segéd- és kézi könyvvé teszi, melyben bármit, ami abba a korba tartozik, pár pillanat alatt megtalálhatunk. A munkából, mely ernyedetlenül haldé kitűzött célja felé, mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Világtörténelme kiadóhivatala, Budapest, VI, Aradi utca 8.

Jövendő. Az e heti szám tartalma: Magyar hadak vezéri; Gerő Ödön — Egy bomba tanítása; Szomorú Dezső — Naponkint egy nő (Coppé Ferenc előadása); Csergő Hugó — A célnál (vers); Jean Jaurés — A tengeren; Gergely István — Budapesti élet (vers); Vámbéry Armin — Abdul Hamid; William Wordsworth — Lucy Gray (Zsoldos Benő műfordítása); Nagy Endre — A boldog pár (novella); Szász Zoltán — Dii minorum gentium; Jakobsen J. P. — Pestis Bergamóban (fordított novella).

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A berlini találkozó.
Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ ered. távirata.) Az egész sajtót bejárta az a berlini jelentés, amely szerint egy oda-váló ujság Ferenc József király és Vilmos császár öszre tervezett találkozásáról ad hírt. A találkozásnak az lenne előre megállapított célja, hogy királyunk a magyar válságról értekezzen a német császárral. Bécsből most illetékes helyről kijelentik, hogy az említett találkozásról Bécsben semmit sem tudnak. Az egész ügyellenül kieszt mese, a melynek semmiféle alapja nincs.

Az igazságügyminiszter Liptószentmiklóson.
Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ ered. táv.) Lányi Bertalan igazságügyminiszter — mint értesülünk — az éjjel Liptószentmiklóstra utazott, ahol egy napot fog tölteni.

Bánffy nyilatkozatal.
Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bánffy Dezső báró deési nyilatkozatai foglalkoztatják még az egész sajtót, melynek organumai helylyel-közzel érdekes kommentárral kísérik az új párt vezérének fejtegetéseit. A koalíció legjelentősebb lapjainak cikkeiben aggodalom és nyugtalanság hangja csendül meg, sőt határozott szavakban rosszalják is Bánffy Dezső akcióját. A legközelebbi napokban előreláthatólag még mindig az új párt elnökének politikai tervei fogják foglalkoztatni a közvéleményt. Bánffy báró tegnap

este Budán tett a deésibe hasonló politikai nyilatkozatokat, holnap pedig Tiszadobra utazik Andrássy Gyula gróf látogatására

Az orosz forradalom.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik: Az „Elbinger Zeitung“ híradása szerint azok, a kik a német császárnak Miklós cárral való találkozását közlő szemléltették, azt mondják, hogy a cár megtörtne, nyomott kedélyűnek, melancholikusknak látszott. A szemtanuk úgy mondják, hogy látható volt, mint derült föl a cár arca, mint lett szabadabb tekintete a „Hohenzollern“-ra való lépése alkalmával. A cáron észre lehet venni a keletázsiai események és az oroszországi forrongások hatását.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, a kaukázusi vasutakon a sztrájk egyre terjed. Most már ugyszólván az összes kaukázusi vonalakon megakadt a forgalom. Az egyes közlekedő vonatokat a sztrájkolók megtámadják, elpusztítják és kirabolják. A veszedelmesebb helyekre katonaságot küldtek.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Revalból sürgönyzik, a munkások megostromolták a fogházat s ki akarták a rabokat szabadítani, a kozákok azonban a zavargókat szétverték.

Elhalasztott kivégzés.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Chikágóból sürgönyzik, a többszörös feleségülkossággért halálraítelt Hoch Jánost ma kellett volna kivégezni, azonban az utolsó pillanatban a kivégzést perújítás miatt elhalasztották.

Az orosz-japán háboru.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szentpétervárról sürgönyzik: Az orosz vezérkar aggódó figyelemmel nézi az Amur torkolatánál végbemenő eseményeket. A folyó torkolatának a japánok által való megszállását az itteni katonai körök újabb nagystíli hadműveletek bevezetésének tekintik.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londoni távirat szerint egy japán hírlapíró, ki a békemeghatalmazottakat elkísérte, azt beszéli, hogy az ő honfitársai az időt a béke megkötésére még nem látják elérkezettnek.

Lónyay grófnő ékszere.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák, hogy a Berliner Tageblatt illetékes helyről azt az értesítést kapta, hogy néhai Rudolf trónörökös egykori özvegyének, Lónyay Stefánia grófnőnek legutóbb Párisban történt ékszerárúsítása azért vált szükségessé, mert a grófnő édesatyja, Lipót belga király nemcsak az anyai örökséget tartotta vissza, hanem a grófnőnek járó rendes apanázst is megvonta Lónyay Elemér gróffal való házasságkötése óta. Valótlan az a szerte elterjedt hír, mintha az eladott tárgyak között olyanok is lettek volna, a melyek a grófnő birtokába trónörökösnek korában kerültek; így az a fátyol, melyről azt híresztelték, hogy a belgiumi asszonyok részéről adott menyasszonyi ajándék volt, Lónyay grófnőre édesanyjától maradt.

Millió bukás.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Párisból jelentik, az ottani cukorpiacra két nagy cég fizetésképtelensége óriási izgalmat keltett. Eddig csupán a Jaluzot-cég fizetésképtelensége ismeretes. Jules Jaluzot, aki egyszersmind a párisi Printemps-áruház tulajdonosa, cukorspekuláción rendkívüli veszteségeket szenvedett. A passzívát 15 millió frankra becsülik. Azt hiszik azonban, hogy a differenciákat rendezni lehet.

A leMBERGI sztrájk vége.

Budapest, augusztus 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lembergől táviratozzák: Az építőmunkásoknak három hét óta tartó sztrájkja ma véget ért. A feleknek sikerült kiegyezniük.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1905. augusztus 2.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki ó	76	—	—	80	17.65	17.75
Pestvidéki ó	76	—	—	80	17.35	17.55
Bánsági ó	76	—	—	80	17.30	17.45
Bácskai ó	76	16.75	16.90	80	—	—
Rozs elsőrendű					12.85	13.15
„ másodikrendű					12.60	12.80
Árpa takarmány					11.85	12.20
„ égetni való					11.70	11.80
„ sörfőzészetre való					0. —	0. —
Zab					13.40	13.80
Tengeri bánsági					16. —	16.20
„ másnemű					—	—
Ropos káposzta					23.50	24.10
„ bánsági					22. —	22.50
Köles					0. —	0. —

Határidő-üzlet.

Budapest, augusztus 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak kissé csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:
 Buza (októberre) 15.98 — —
 Buza (áprilisra) 16.48 — —
 Tengeri (májusra) 12.12 — —
 Zab (októberre) 11.52 — —
 Rozs (októberre) 12.90 — —

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyiltér.*)

Rövid használat után nélkülözhetlen.
 Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
 Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 8-án.

Kalodont

nélkülözhetlen
fogtisztító-szer.

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájtüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

(218—21.11)

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1905. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Versezről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Versez: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

-- Augusztus hó 2-án és 3-án --

a Rózsa-szálloda kerthelyiségében a szegedi kerületi honvéd katonai zenekar

nagy hangversenyt rendez

Jó konyháról és valódi italokról, pontos kiszolgálásról gondoskodik

Kovács József, szállodás.

Belepő-díj 80 filler.

A „Nagyszebeni

általános takarékpénztár" előnyös feltételek mellett engedélyez törlesztéses jelzálogkölesönt földbirtokra, 628-25.7 házakra és ad

építési hitelt.

Bővebbet: Breitner Zsigmond kerületi ügynöknél, Törökbeese.

Tejszövetkezet Ótelek.

Hirdetmény.

Az óteleki tej- és minden saját terméssü gazdasági cikket értékesítő szövetkezet felszámoló-bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a szövetkezet tulajdonát képező összes felszerelvények a szükséghez mérten egyenként és külön-külön is a hozzá tartozó bertelekkel és a rajta épült gyár-épülettel együtt nyilvános árverésen folyó évi augusztus 7-én délelőtt 9 órakor Óteleken a helyszínén el fognak adatni.

Ótelek, 1905. évi július hó 29-én.

A felszámoló-bizottság nevében:

N. Pásztohi Albert,

jegyző.

(678-3.3)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

613-104.61

Üzlet-eladás.

Másnemű vállalatok miatt eladom Nagybecskerekben, a város legélénkebb helyén levő, jó forgalmu és kiténő hírnévnek örvendő, 35 év óta fennálló fűszer- és festék-kereskedésemet nagy árukészlettel, nagyon előnyös feltételek alatt.

Amend Rezső.

(681-3.1)

Szeged-nagykikinda-nagybecskerek egyvesült h. é. vasut.

Érvényes: 1905. évi május hó 1-étől.

Table with multiple columns for train routes (Oda, Vissza), station names (Szeged, Karlova, Nagybecskerek, Nagyikikinda), and train numbers (e.g., 4402, 4404, 4406, 4414, 4408, 4410, 4416, 4412, 4501, 4503, 4505, 4507, 4509, 4511). Includes a section for Nagyikikinda-Karlova (147).